

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN STELSELONDERZOEK 2012-2013

Basisschool 't Span

Plaats : Drunen
BRIN nummer : 15JZ|C1
Onderzoeksnummer : 150868
Datum onderzoek : 9 april 2013
Datum vaststelling : 26 september 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	13
	BIJLAGE 1 OORDELEN	15

1 INLEIDING

Op 9 april 2013 heeft de inspectie basisschool 't Span bezocht in het kader van een landelijk stelselonderzoek naar de staat van het primair onderwijs in Nederland. Het doel van dit onderzoek is het verzamelen van informatie over een aantal indicatoren, waarover de inspectie rapporteert in het Onderwijsverslag 2012-2013. Deze indicatoren hebben betrekking op de opbrengsten, het onderwijsleerproces, de zorg en begeleiding en de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het stelselonderzoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Onderzoeksoopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1/2 A, 3B, 4A, 5A, 6, 7B en 8A.
 - gesprekken met de directie, de intern begeleider en met leraren zijn gevoerd;
 - een eindgesprek met de directie en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek is gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op 't Span naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie.

2 BEVINDINGEN

De bijlage van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op basisschool 't Span de kwaliteit van het onderwijs op de meeste onderzochte indicatoren op orde is. Een aantal indicatoren van het onderwijsleerproces en de kwaliteitszorg heeft de inspectie nog als onvoldoende beoordeeld. Ook zijn drie indicatoren van het onderwijsleerproces als goed beoordeeld.

Algemeen

Basisschool 't Span zal met ingang van het komend schooljaar fuseren met basisschool De Wegwijzer. De voorbereidingen zijn in volle gang. Voor dit fusieproces hanteert het management van de school een fusieplan, naast het al bestaande schoolplan. Het fusieplan lijkt daarbij leidend en is vooral gericht op de kortere termijn. Dit is de voornaamste reden dat de inspectie nog twee van de zes indicatoren van de kwaliteitszorg als onvoldoende heeft beoordeeld: de regelmatige evaluatie van het onderwijsleerproces en de verantwoording aan de belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. De overige indicatoren van de kwaliteitszorg worden beoordeeld als voldoende.

Zowel uit de observaties in de groepen als uit de groepsmappen bleek dat het team goede en eenduidige afspraken heeft gemaakt voor de planning en de differentiatie van haar onderwijsactiviteiten. De inspectie heeft de taakgerichte werksfeer, structuur in de onderwijsactiviteiten en de toepassing van verschillende werkvormen als goed gewaardeerd.

Het efficiënt gebruik van de onderwijstijd heeft de inspectie echter met een onvoldoende gewaardeerd vanwege de keuzes die in de kleuterbouw worden gemaakt.

Uit de bestudering van de documenten kwam naar voren dat zowel de gemiddelde eindresultaten als de gemiddelde resultaten op tussenmomenten aan de normen van de inspectie voldoen. De inspectie heeft een kanttekening gemaakt bij de gemiddelde resultaten in groep 4 voor rekenen/wiskunde en technisch lezen.

In het onderstaande volgt een nadere toelichting op het bovenstaande algemene beeld.

Toelichting

Opbrengsten

De inspectie heeft de resultaten van de leerlingen op de Cito eindtoets als voldoende beoordeeld. De resultaten van de afgelopen drie jaren zijn in de beoordeling gewaardeerd. In 2012 hadden twee leerlingen niet meegedaan. Deze leerlingen waren ziek op het moment dat de Cito-eindtoets werd afgenomen. De betreffende leerlingen hadden een bovengemiddelde Cito-score. In de overige jaren hebben wel alle leerlingen deelgenomen.

Ook op tussenmomenten heeft de inspectie de gemiddelde resultaten met een voldoende gewaardeerd. De inspectie beoordeelt de resultaten op de toetsen voor technisch lezen in de groepen 3 en 4, voor rekenen/wiskunde in de groepen 4 en 6 en begrijpend lezen in groep 6. De inspectie heeft aandacht gevraagd voor de gemiddeld onvoldoende resultaten in groep 4 voor technisch lezen en rekenen en wiskunde.

Een opvallend gegeven was dat de gemiddelde resultaten in de groepen 6 en 8 een relatief sterke stijging vertoonden ten opzichte van voorgaande schooljaren, vooral op de onderdelen die veel automatiseringsvaardigheden toetsen. Het team schrijft een aantal van deze tendensen toe aan het gebruik van de nieuwe methodes. Dit kan echter niet de volledige verklaring zijn, immers in alle groepen zijn deze nieuwe methodes geïmplementeerd. Wellicht geeft een nadere analyse van deze tendensen ook een antwoord op de vraag waarom de toetsresultaten in groep 4 achterblijven. Dit hoeft overigens niet noodzakelijk aan het onderwijsleerproces in groep 4 alleen te liggen.

Het team stelt een ontwikkelings- en uitstroomperspectief vast voor leerlingen met een afwijkende leerlijn. De beschikbare perspectieven voor de leerlingen in groep 8 zijn in voldoende mate uitgewerkt.

De indicator waarmee de inspectie beoordeelt of de sociale competenties op het niveau liggen dat mag worden verwacht, heeft de inspectie niet kunnen beoordelen, omdat zij niet over normen beschikt voor het instrument dat de school hanteert.

Onderwijsleerproces

Het team is in de afgelopen jaren bezig geweest met de vernieuwing van het methodisch aanbod. Dit geldt met name voor het aanbod voor taal. De school heeft geïnvesteerd in leesonderwijs. Via didactische verbeteringen in het beredeneerd aanbod van groep 1-2, door aanpassingen in groep 3 in gedifferentieerde instructie, inzet van een methode voor voortgezet technisch lezen in de groepen 4-5 en teambreed gevolgde nascholingsbijeenkomsten, heeft de school het leesproces geoptimaliseerd. Het aanbod van de school voldoet aan alle kerndoelen. Het team onderzoekt momenteel of de huidige methode voor het reken-wiskundeonderwijs aan vernieuwing toe is. Ook het aanbod gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie is in voldoende mate aanwezig binnen de school.

De indicatoren waarmee het efficiënte gebruik van de geplande onderwijstijd wordt gewaardeerd, heeft de inspectie als onvoldoende beoordeeld. Uit de beschikbare gegevens van de leerlingenpopulatie bleek dat er sprake is van een relatief groot aantal taalzwakke leerlingen. Uit de dagplanningen van de kleuterbouw bleek dat er dagelijks ruim twintig procent van de tijd werd besteed aan vrij buitenspel. De inspectie heeft de school in overweging gegeven om deze keuze nog eens kritisch tegen het licht te houden.

Het team heeft de opbrengstgerichte benadering geïntegreerd in haar schoolconcept. Het team werkt met het zogenoemde IGDI-model. IGDI staat voor Interactieve Gedifferentieerde Directe Instructie. Het model is gebaseerd op de principes van coöperatief leren en convergente differentiatie. Het laatste betekent dat er wordt gedifferentieerd naar behoefte aan instructie van de leerlingen. Het coöperatief leren was waarneembaar in alle groepen.

Op basis van het bovenstaande heeft de inspectie het realiseren van een taakgerichte werksfeer, de actieve betrokkenheid van de leerlingen en de toepassing van verschillende werkvormen als goed beoordeeld.

In tegenstelling tot haar oordeel over het efficiënt gebruik van de onderwijstijd in de kleuterbouw, is de inspectie van mening dat de onderwijstijd in de groepen 3 tot en met 8 wel zeer efficiënt wordt gebruikt door gebruik te maken van de bovengenoemde principes. Er was nauwelijks wachttijd voor de leerlingen. Daarnaast worden in sommige groepen de ouders nadrukkelijk betrokken bij het onderwijsleerproces op school, waarmee de onderwijstijd wordt uitgebreid.

Een punt van aandacht vormt het inzicht in de veiligheidsbeleving van het personeel. Het team gaat wel systematisch de veiligheidsbeleving na van alle leerlingen maar nog niet van haar personeel. De bestuurder gaf aan dat dit in de nabije toekomst bovenschools zal worden georganiseerd.

De overige indicatoren voor het onderwijsleerproces heeft de inspectie als voldoende beoordeeld.

Zorg en begeleiding

Er is een duidelijke structuur voor zorg en begeleiding aanwezig. Leerlingen worden vroegtijdig gesignaleerd. Een duidelijke verbetering ten opzicht van het vorig schoolbezoek is dat de school nu wel beschikt over een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures waarmee de leerlingen worden gevolgd.

Op basis van de verzamelde gegevens bepaalt het team, samen met de Ib-ers, de aard en de zorg voor de leerlingen die zorg nodig hebben. Specifieke handelingsplannen worden opgesteld na een nader of specifiek onderzoek.

De zorg wordt op een planmatige wijze verleend in de groepen. Daarnaast beschikt de school over een halve formatieplaats voor extra begeleiding. Leerlingen met meer complexe onderwijsbehoeften krijgen op die manier extra zorg.

Regelmatig worden de ontwikkelingen en de vorderingen van de leerlingen geëvalueerd.

Kwaliteitszorg

Zoals bij het algemeen beeld al is aangegeven, heeft de inspectie nog twee indicatoren van de kwaliteitszorg als onvoldoende beoordeeld. Dit zijn de systematische evaluatie van het onderwijsleerproces, waarmee de inspectie beoordeelt of de school in voldoende mate de belanghebbenden informeert over de gerealiseerde onderwijskwaliteit. Het team gebruikt het fusieplan naast het oude, maar nog wel geldige schoolplan. Dit is een logische keuze, maar deze keuze houdt wel in dat er meer oog is voor de veranderingen die er op korte termijn moeten worden gerealiseerd.

Er wordt wel veel en systematisch op deelaspecten geëvalueerd in de school, maar van een evaluatie op schoolniveau voor wat betreft de vraag of het onderwijsleerproces nog voldoet aan de eigen geformuleerde kwaliteitseisen, is nog in onvoldoende mate sprake.

Zo wordt in de analyse van de trends zichtbaar dat er duidelijke fluctuaties te zien zijn in sommige groepen. Op schoolniveau kunnen deze fluctuaties wellicht beter worden verklaard als de school de evaluatie van het onderwijsleerproces meer systematisch en cyclisch invult.

De inspectie heeft informatie aangetroffen over de ondernomen verbeteractiviteiten in de schoolgids, maar niet in de nieuwsbrieven op de

website van de school. Ouders zouden eveneens nog meer systematisch geïnformeerd moeten worden over de resultaten van de verbeteractiviteiten. Dit ontbreekt nu niet alleen in de nieuwsbrieven maar ook in de schoolgids.

De school schenkt voldoende aandacht aan mogelijke risico's in de sociale context van de school en de opvattingen en uitingen van leerlingen op het terrein van burgerschap en integratie. Wel wijst de inspectie er op dat de evaluatie van de resultaten van het onderwijs in burgerschap verdere uitwerking behoeft.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op basisschool 't Span op de onderzochte onderdelen grotendeels op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nog wel een aantal tekortkomingen kent. Het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan echter worden gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

Naleving

De inspectie concludeert tevens dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.4	Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	
2.6	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.		•		

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.4	De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.		•		
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.				•
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.		•		
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.		•		
9.7	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	